

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne peti-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Volilno gibanje.

Iz litijskega okraja.

»Slovenec« od 24. t. m. nam je razglasil katoliško-narodne kandidate za deželne poslance tudi za naš volilni okraj, ki obsega volilne sodne okraje Litija, Višnjagora, Trebnje, Žužemberk, Mokronog in Radeče. Iz tega razglasa smo izvedeli, da nam je duhovniška ali tako imenovana klerikalna stranka namenila za poslance Koščaka, dr. Schweitzerja in dr. Žitnika; torej ne jednega kmetijskega posestnika iz teh naših sodnih okrajev. Zakaj Koščak je sicer posestnik in krčmar, pa spada v ljubljansko okolico; dr. Schweitzer je mlad advokatski koncipijent, ki najbrže naših krajev še nikoli videl ni, in dr. Žitnik je duhovnik, ki opravlja v Ljubljani Rauberjanski beneficij, ki se mu torej za naše kmetijske razmere ni bilo nikoli treba brigati. Take deželne zastopnike nam torej vsiljuje klerikalna stranka. Kaj res ni mogoče v tako obširnem volilnem okraju najti treh razumnih in zvedenih kmetovalcev domačinov, da bi zastopali naše zadeve v deželnem zboru? Pač ni zdaj druge pomoči, kakor obrniti se do vseh pravih na rodnjakov in resničnih prijateljev kmetijskega stanu, da nam poskrbe iz naših krajev zastopnike domačine. Na noge torej, da ne bo prepozno!

Iz Bele Krajine.

Gospod učitelj Šetina naj se prav nič ne ustraši »Slovenčevega« spodbujanja k čuječnosti. Le neustrašeno naj nastopi kot kandidat! Mi dobro poznamo njegove zasluge v korist kmetškemu stanu, posebno glede trtorije. Marsikateri posestnik vinogradov je že lani in bode tudi letos spravil dosti lepih kronic iz trsja, katero je zasadil po njegovih nasvetih in z brezobrestnimi posojili, koja je dobil po njegovem priporočilu. Mi bomo volili le takega za poslanca, o katerem smo trdno prepričani, da bo v resnici z besedo in dejanjem delal v korist kmetovalca. Proč s Schweigerji in Pfeiferji, ki so se za nas prav malo pobrinili. — Sladkih besed smo siti. Ker so vinogradi naša nada, s kojimi si bomo pripomogli zopet do boljše prihodnosti, zato si ti ubogi kmetič išči svojih prijateljev v možeh, ki se bodo potegnili zate z nesebičnostjo, da ti bode z državno in deželno podporo mogoče zopet zasaditi uničene vinograde, kateri te bodo rešili bede. — Gospod Šetina naj le pogumno gre v boj. Še je v Beli Krajini zavednih mož, ki ga bodo v boju za svoje in cele dežele koristi kolikor mogoče izdatno podpirali.

Iz cerkniške gmajne.

12. avgusta bil je v Cerknici neki pripravljalni shod na katoliški podlagi. Shoda se je udeležilo 33 glav — sami povabljeni — in sicer bilo je 25 duhovnikov in 8 petolizcev, kateri dolgujejo klerikalni posojilnici. Domenili so se ti pajaci, da postavijo kandidatom za deželnozbornost volitve Fr. Drobniča iz Nove vasi, po domače Mramova; kdor hodi po semnjah, ga pozna kot kravjega prekupca in mešetarja. Učen je pa jako, saj je dovršil dvorazredno ljudsko šolo na Blokah, zato je pa bil njegov govor v Hrenovicah samo »kratek«. S čim se je pa tako prikupil klerikalcem, bi morda vprašali. Ej, jedino s tem, ker je zaklical na shodu: »Jaz sovražim

liberalce z dušo in telesom.« Kose je pa mož nekaj branil prevzeti kandidaturu, mu je neka oseba rekla, e kaj — ti bode pa drugi pomagali — in bil je kandidat. Torej bo res le za pajaca in stafažo ožlindrani gospodi. Da bo pa v resnici pajac ostal, skrbeli bodo zavedni Notranjci. Vam, gospod kandidat, (klobuk dol!) pa svetujem, da se greste ponuditi rajši za čednika, nego za poslanca. Res škoda, da ni predpustni čas. Torej, možje volilci! Kravjega prekupca in mešetarja pa ne za našega deželnega poslanca, ker morda bi ga kdo v nemščini hotel prodati, in on bi ne vedel, da je prodan.

Antiklerikalec.

Kaj so klerikalci?

(Spisal Ant. Sedej, župan v Doleh nad Idrijo).

Dragi slovenski kmet! Obrni se nekoliko okrog sebe in poglej nekoliko mej svet! Da, videl bodeš različno ljudstvo, nekatero ljudstvo se bode obnašalo proti tebi tako, drugo zopet tako. — Pojdi v gostilno! Ne vprašuj pred vstopom, katere stranke da je gostilna, vstopi brez ozira na to! Ta je klerikalna, poskusi jo! Slaba in draga jedila, neotesanost, surovost proti tebi itd. Vstopi v drugo, narodno-napredno stranke, kjer te sprejmejo prijazno z najboljšo postrežbo, da ti kljub temu ne bode treba skoro na posodo jemati denarja, da plačaš račun, kar se v klerikalnih gostilnah mnogokrat zgodi, in moraš vse kotičke mošnjička dobro pretresti, da plačaš malo neslane »župce«. — V tem se razvidi, da klerikalci nimajo nikakega sočutja s kmetom, kar je nasprotno pri narodno-napredni stranki, katera ve, kje našega kmeta čevlji žuli, in kateri čevljar mu radovoljno k temu pomore.

Toda pustimo to, in poglejmo nekoliko n. pr. v temu podobni — deželni zbor, za kojega volitve se bližajo. Pogledovanje narodno-naprednih poslancev, in poslancev — klerikalcev.

Toda, kar so dosedaj storili poslanci, pustimo pri miru, saj vemo, da so klerikalni le za svoje žepe delovali in nam s tem škodovali, — dasi so v kljub temu narodno-napredni precej že tacihi škod odvrnili in pri tem še veliko družega za nas koristnega storili, in s tem pokazali, da imajo tudi za nas kmete srce.

Predložimo si prihodnost! Ti, nezavedni slovenski kmet, ki se držiš farovške suknje, pod katero ti stoji mladi neizkušeni kaplanček-petelinček, ki ti v vseh rečeh svetuje s svojim, ne jutranjim, ampak večernim »kikiriki«, boš volil klerikalnega poslanca. Ta seveda ne bo nič storil za tebe, slovenski kmetovalec, ampak bode hodil s svojimi, tako čudovito korajžnimi »tovariši« klerikalci. In nič ne bo vprašal, če dela kmetu škodo, samo da je petak! Oj kmet! Kaj te še čaka! Še predstavlja ti si ne moreš, kam te privede klerikalno geslo: »Kmete naj tudi gospod zastopa«, Vsak stan dela rad za svoj stan. Rokodelc za rokodelski, učitelj za učiteljski itd. Za kmetški stan bo najbolje delal kmetški poslanec, seve če ima kaj soli v glavi. Kako si moreš misliti, da bo »gospod« delal na to, da postane živina dražja? Nikdar, saj bi potem moral meso dražje plačevati. In takih vzgledov bi lahko navedel še več. Le pomisli kmet, kako je duhovniška stranka postopala pri zakonu o davkih. Ti moraš od vsega davek plačati, duhovnik je pa skoro od vsega opro-

ščen! Pomni, kmet: »Kakor si bodeš postlal, tako bodeš ležal«. Predrami se torej, slovenski kmet iz dolgoletnega spanja, predvari in premisli, kaj tebi ponuja prihodnost, zakaj gorje ti, ako se že o pravem času na njo ne pripraviš!

Imej vedno v spominu geslo: »Kmeta naj zastopa kmet!« Sedaj pred deželnozbornskimi volitvami, udrihali bodo farovski črnosukneži okoli tebe tako prijazno in te bodo na vse mile načine prosili, da se jim vdaš in ž njimi — voliš, potem se ti bodo pa v pest smijali, rekoč: »Sedaj je na limanicah, kar v kletko ž njim«, in kmet, volilec klerikalca, suženj si, kakor si bil mnogo, mnogo let! Suženj! Oj, ne stori tega, zakliči: Svoboden, svoboden in svoboden hočem biti!

Kakor sem že preje rekel, deluje vsak človek na to, da se izboljša stan, kojega pristaš je sam. Tako n. pr. duhovnik-poslanec deloval bode gotovo, da se izboljša duhovski stan, obrtnik-poslanec, deloval bode na to, da na kak način izboljša obrtniški stan; in poslanec-kmet, deloval bode gotovo na to, da se izboljša kmetški stan, kojega pristaš je sam! Umljivo je torej, da bode »gospod« deloval le za svoj stan. Kdaj je bilo njemu mar za kmeta, dasiravno gospod na kmete svoje ude opira? — Pusti torej poslanca-gospoda, okleni se poslanca-kmeta, da kmeta, a tacega, kateri pozna kmetške težave, ve dobro, kje kmeta čevlji žuli in kateri pozna in tudi izkoristi čevljarja k popravilu tega čevlja; pusti torej črnosukneže in njih podrepnike in ne poslušaj jih v političnih zadevah — saj v tem oziru še toliko niso učen, kakor zajec na boben.

Drži se, kmet, gesla: »Kmet s kmetom, gospod z gospodom!« Dne 12. septembra oddajmo svoje glasove narodno-naprednim kandidatom, o katerih smo prepričani, da bodo res za nas delovali.

V Ljubljani, 26. avgusta.

Priprave za drž. zbor.

»Hlas Naroda« poroča, da se je pri avdijskih v lšlu pripravljalo o času, kdaj se skliče državni zbor, o nagodbi z Ogrsko in o carinskem tarifu. Vlada hoče, še predno skliče drž. zbor, konferirati z nekaterimi voditelji strank, da se mir in delavnost parlamenta ohranita. Vesti o neslogi, vladajoči v vladi, baje niso resnične in ne misli nihče demisionirati. Češki deželni zbor se baje razpusti ta teden in se takoj razpišejo nove volitve, ki se bodo izvršile v drugem tednu meseca oktobra. Volitve se bodo vršile po novovpeljanem zakonu o direktem voljenju. Drž. zbor se snide sploščetka oktobra, češki deželni zbor, ki je za razmere v Cislitvaniji skoraj prav tako važen, pa proti koncu t. l.

Gibanje v Macedoniji.

Bolgarska vlada je v škripcih. Na eni strani stoji pod močnim vplivom Rusije, na drugi strani pa je pritisk narodove volje silen. Radi macedonskega odbora je nastal med kabinetom Karavelova in med narodom popoln razkol. Narod simpatizuje z upornimi slovanskimi Macedonci in je to svojo simpatijo pokazal demonstrativno, ko je bil Sarafov s tovariši vred oproščen. Rusija želi, da se ohrani red na Balkanu, zato je želela, da naj ostanejo Sarafov in tovariši pod ključem. Tudi Rumunija se je trudila za to na vso moč, da bi bili Sarafov in tovariši obsojeni, ali nabrani material je bil

nezanesljiv in se je moral zavreči. Sedaj vre v Macedoniji silno. Tvorijo se čete ustašev, katere vodijo inteligentni in bogati Bolgari. Možno je, da se dvignejo nakrat vsi macedonski Slovani, in Bolgari jih bodo podpirali. Razmere na Balkanu so jako napete. Stališče Karavelovo pa je zelo omajano.

Vojna v Južni Afriki.

Angleški prestolonaslednik in prestolonaslednica sta se vrnili iz Avstralije ter se ustavila v Kapstadtu, kjer sta bila sprejeta sijajno. Spretni in sila agilni angleški aranžerji so priredili celo nekaj »oficialnih« udanostnih izjav dveh bivših burskih republik, sedanjih angleških kolonij; deputaciji Burov sta izročili te izjavi osebno s slovesnim nagovorom. Prestolonaslednik je bil te aranžirane in izvrstno režirane komedije posebno vesel. Ali — če ni docela slep — videti je moral, da je udanostna izjava peščice najetih in plačanih Burov res le komedija, kajti celo kaplanski Holanci so kazali svoje sovraštvo do Anglije očitno s tem, da so v Kapstadtu zaprli vrata in okna svojih hiš ter niso razobesili nobenih zastav. — Listi dvomijo, da bi hotel car resnično posredovati za mir, dasiravno se jim ne zdi, da bi bilo to absolutno nemogoče. Sedanji čas, po preteku skoraj dveh let, odkar se je začela vojna in ko je glasom Kitchenerjeve proklamacije dospela do vrhunca, bi bil v istini najprimernejši za tako posredovanje. Sestanek ruskega carja z nemškim cesarjem v Gdanskem ter z angleškim kraljem, z Loubetom, Krügerjem in morda tudi z italijanskim kraljem donese morda vendarle kot najvažnejšo posledico resno posredovanje za pošten mir. — Gledé pozicij burskih kolon ni možno sporočiti nič zanesljivega. V Transvaalu, ki ima nekako obseg Ogrske brez Hrvatske in Slavonije, je začel Kitchener sam operirati proti Bothi, Schalku Burgerju in Viljoenu, ki imajo vsi skupaj le 4000 mož. Sedaj menda stoje na skrajni vshodnji meji Transvaala. Na maršu proti jugu, baje z namenom, vdreti v Kaplandijo, sta Dewet in Delarey. V Oranju, ki ima obseg Češke in Galicije skupaj, sta ob Vaalu severnovzhodno od Kimberleya Babenhorst in Delvier, na zahodu je Hertzog. Iz Kaplandije so Angleži začeli 7. t. m. preganjati Bure ter so z nepretrganimi kolonami baje vrgli Kruitzingerja iz dežele preko reke Vaal. Od juga podi Kruitzingerja polkovnik Gorringer, od severja pa mu hiti nasproti general Knox. Drugi burski oddelki so ušli. Theron in Botha Karol sta udrila proti zahodu, drugi pa proti vshodu. Ako uide še Kruitzinger, ostane velika, mesec trajajoča gonja brez uspeha. Angleški listi prorokujejo, da bode sredi septembra vojne konec. Kakor znano, so angleški časopisi dobri lažnjivci, a najslabši proroki.

Dopisi.

Z dežele, 25. avgusta. (Čujte, eksekutorji!! Zdaj lahko tudi mi eksekutorji, spoznamo, da ni nikjer več tako nesramnih, podlih, hudobnih in surovih ljudij, kakor so naši podivjani klerikalci. Zato res ni čudno, da jih iz dna svoje duše zaničuje vsak, ki jih pozna in še pošteno misli in čuti. Kakor sestradano psò pri kaki hribovski bajti oblaja in, če more, tudi obgrize vsacega neznanca, ako mu

ne prinese klobase ali pa kosca kruha, tako napadejo naši »katoliški« potuhnjenci in bogohlinci vsacega zavednega rojaka, ako jim noče v največji ponižnosti lizati ter umivati ožlindranih rok! Pa ne le posameznih oseb, temveč začno napadati kar cele stanove ter hujskati proti njim nezavedno kmetsko ljudstvo, kjer edino še imajo svojo zaslobo in podporo. Pri nevednem kmetu so na znani podli in surovi način očrnilo že meščanski, učiteljski, trgovski in notarski stan. Zdaj se je zaletel neki stekli farovski surovež tudi v res uboge eksekutorje. Kdor ne verjame tega, naj bere v »Slovenca« od 22. avgusta t. l. dopis »z dežele«, v katerem se imenujemo mi eksekutorji sploh le liberalne podrepne muhe in brenceljni, ki ne znamo družega, nego lagati in preklinjati duhovne, pobirati fige za enakovrednimi liberalnimi gospodi in se nazadnje nam še preti na prav surov hribovski način z nekim tepežem čez kolena! Tovariši, ali naj se zato, ker smo za svojo težavno službo tako slabo plačani, za nagrado še pustimo, da nas brez vsega povoda tako grdo psujejo, ponižujejo, zasramujejo in obrekujejo ljudje, kateri so prišli že ob vso sramoto, poštenost in dostojnost? Kdorkoli še čuti kaj človeškega ponosa in časti v sebi, ne bo molče prenesel takega surovega zasramovanja in žaljenja in zato si moramo tudi mi poiskati zadoščenja, ker drugače bodo res začeli vsled klerikalnega hujskanja zaslepljeni kmetje delati z nami, kakor z muhami, ki jim padajo v močnik! Zatorej, dragi stanovski vrstniki, naročimo si v Ljubljani skupnega zastopnika, ki bode nam pomagal poučiti čast krađeči škofov list o dostojnosti in poštenosti!

Eden v imenu mnogih.

S Štajerskega, 24. avgusta. V »Slovenskem Narodu« je govor gosp. dr. Brumna pri shodu zaupnih mož v Mariboru dne 22. avgusta t. l. bil le kratko in lakonično očitran. V popolnitev poročila naj služi naslednje. Gosp. dr. Brumen se je strinjal samo z meritornim programom slov. deželnih poslancev, nikakor pa ne z njihovo taktiko, ter je izvajal svoje prepričanje, ki kulminira v tem, da bi slov. dež. poslanci mogli in smeli le takrat sredstvo abstinence vporabiti, če bi bili vsaj poskušali z obstrukcijskimi sredstvi pripraviti večino štajerskega deželnega zbora do priznanja naših kulturnih, narodnih in gospodarskih teženj.

Izrečno je v svojem govoru tudi poudarjal, da so deželni poslanci s svojim dosedanjim postopanjem sami zakrivali če se njihova taktika v posameznih okrajih graja in obsoja.

V tem oziru se je popolnoma strinjal z izvajanjem svojega predgovornika g. Vrečkota, ki je tudi zahteval, naj se poslanci vrnejo in delajo v deželni zbornici več hruša in trušča, kakor so to dosedaj storili.

Končujoč svoj govor zahteval je od deželnih poslancev, naj pojasnijo, zakaj da niso skušali pri jednej ali drugej priliki uprizoriti bodisi tehnične ali naravne ali kakoršnekolik druge obstrukcije, ker bi tudi v tem slučaju, če bi ta obstrukcija brez vsakega uspeha in ploda ostala preprečili sedanje nasprotje na Spodnjem štajerskem, katero izvira edino le iz mehkega in skromnega nastopa naših deželnih poslancev.

Na ta ugovor g. dr. Fran Rozina ni imel drugega opomniti, kakor to, da je sedaj po dovršenem izstopu iz deželnega zbora lahko trditi da bi se bilo moralo tako ali drugače postopati.

Če po prečitaniu resolucij, s katerimi se sicer g. dr. Brumen v meritornem oziru popolnoma strinja, ni stavil predloga, naj se točka glede abstinence deželnih poslancev izključi z dnevnega reda zgodilo se je to samo radi tega, ker je pričakovati, da bode po preteku legislaturne perijode deželnega zbora ta itak v kratkem razpuščen in zato tudi vprašanje glede preteklosti nima več aktualnega pomena.

Izpred sodišča.

(Tolovajstvo v Gočah.)

Pri c. kr. deželnem sodišču v Ljubljani začela se je danes kazenska obravnava zaradi znanega tolovajstva v Gočah.

Sodišču je predsedoval dež. sodnik svetnik Andoljšek, votantje so bili: dež. sodni svetnik Wenger, Hauffen in Vedernjak. Drž. pravdnštvo je zastopal drž. pravdnik Trenz. Zapisnikar je avskultant dr. Souvan. Zagovornika sta Vencajz in dr. Brejc, zastopnik zasebnih udeležencev je dr. Tavčar.

Na čelu obtožencev sedi bled kakor zid bivši misijonar, sedaj kurat v Gočah, I. Ferjančič, poleg njega pa v dveh vrstah njegovi sokrivci, mej njimi tudi Ferjančičev brat, sami revčki, ki narede utis, da se žive zgolj z ješprenjčkom. Mej vsemi obtoženci sta le dva vojaka. Značilno je, da so vsi obtoženci silno zadolženi. Dva obtoženca sta bila občinska odbornika, a sta bila ovržena. Mej poslušalci je tudi sestra kurata Ferjančiča, žena klerikalnega kandidata Habeta.

Ko so bili obtoženci izprašani glede generalij, je bila prečitana naslednja

»obtožnica:

C. kr. državno pravdnštvo v Ljubljani dvigne proti:

1. Josipu Ferjančič, 35 let staremu samskemu kuratu v Gočah h. št. 18. dosedaj nekaznovanemu

2. Viktorju Pangerc, 25 let staremu samskemu posestniku sinu v Maučah h. št. 5 dosedaj nekaznovanemu

3. Francetu Debevc sploh Pintarjev, 17 let staremu samskemu posestniku sinu na Gočah h. št. 82 dosedaj nekaznovanemu.

4. Janezu Požar, 35 staremu oženjenemu posestniku v Gočah h. št. dosedaj nekaznovanemu

5. Jožefu Mohorčič, 44 let staremu samskemu posestniku v Gočah h. št. 67 radi prestopka zoper varnost časti kaznovanemu

6. Andrej Krečič sploh Krekov 41 let staremu oženjenemu posestniku v Gočah h. št. 95 dosedaj nekaznovanemu.

7. Eduardo Ferjančič sploh Jamškov 29 let staremu samskemu posestniku sinu v Gočah h. št. 56 dosedaj nekaznovanemu

8. Antonio Vovk, sploh Matevžkov, 25 let staremu samskemu posestniku sinu na Gočah h. št. 25 radi prestopka po 411 k. z. z 48urnim zaporom kaznovanemu

9. Jožetu Vovk sploh mežnarjev 20 let staremu samskemu posestniku bratu na Gočah št. 40 dosedaj nekaznovanemu

10. Leopoldu Ferjančič sploh Jožnov 26 let staremu samskemu posestniku sinu na Gočah h. št. 30 dosedaj nekaznovanemu

11. Janezu Funa 58 let staremu oženjenemu posestniku na Gočah h. št. 107; radi hudodelstva po § 140 k. z. s 5letno ječo kaznovanemu

12. Francetu Jerončič sploh Ceketov 36 let staremu oženjenemu posestniku na Gočah h. št. 68; radi hudodelstva po § 93 k. z. s 6tedensko ječo kaznovanemu.

13. Janezu Jerončič 37 let staremu oženjenemu posestniku na Gočah h. št. 23, zaradi prestopkov, zoper varnost lastnine po § 460 k. z. in zoper varnost časti s 6dnevnim zaporom in globo na 20 K kaznovanemu

14. Janezu Krečič sploh Krekov 38 let staremu samskemu posestniku sinu v Gočah h. št. 21 radi prestopka zoper varnost časti dvakrat kaznovanemu.

15. Ludoviku Vovk sploh Matevžkov, 18 let staremu samskemu posestniku sinu na Gočah h. št. 25 dosedaj nekaznovanemu.

16. Francetu Ferjančič sploh Brjaški 40 let staremu oženjenemu posestniku na Gočah h. št. 46 dosedaj nekaznovanemu

17. France Pregelj sploh Tržanov 17 let staremu samskemu posestniku sinu na Gočah h. št. 91 dosedaj nekaznovanemu in

18. Alojziju Dolenc sploh Dolenc 35 let staremu samskemu posestniku sinu na Gočah h. št. 96 dosedaj nekaznovanemu

obtožbo:

I. Vsi gori imenovani so s sledečimi iz hudobije storjenimi dejanji in sicer:

a) Josip Ferjančič s tem, da je v zadnjem času pred 28. oktobrom 1900 popoldan na Gočah in njih podružnicah

o propovedih liberalno stranko grdil, zaničeval in zoper njo hujskal, navajal, da so liberalci norci in šeme in jih primerjal s osli in psi; poudarjal da so liberalci brezverci da niso ljudje in da se njih otrok pogledati ne sme, naglašal, da le po tistem ki govori čez sveto vero in da kazen plača on, grdil njih časopise in od liberalnega društva »Triglav« prirejeni ples sramotil rekoč naj si ljudstvo in melon naredi cilindre in počrni roke, da bodo imeli rokavice, da bode pa njegova stranka šla popoldne 28. oktobra 1900 v Mauče in se bode tam okrepčala, dalje istega dne zvečer kričal čez okno: »Po njih (liberalcih) Strela ubi Bure! Razpodi Boksarje in liberalce! Razženite te hudobneže! Nič se ne bojite, mi bomo zmagali! Bog z nami! Bog živi Nanos!« Naslednje pa s tem, da so zvečer in v noči na 29. oktobra 1900 na Gočah in sicer:

b) Viktor Pangerc udaril Matiji Vidrih po sveči, da je napravil pred napadom temo in kričal, da so liberalci Boksarji, zagnal se na Franceta Stembergerja in ga prijel ob enem s Francetom Debevcem na jedni strani života; dalje udaril Avgusta Žgurja po hrutu.

c) France Debevc prijel Franceta Stembergerja ob enem z Viktorjem Pangercem na drugi strani života.

d) Janez Požar udaril Stembergerja po glavi, da je bil takoj krvav in napadal v družbi Jožeta Mohoriča in Andreja Krečiča Matijo Vidriha, ki je bil od dveh prijet zadej, mej tem ko mu je jeden skušal izpodnesti nogo.

e) Jože Mohorčič napadel v družbi Andreja Krečiča in Janeza Požarja Matijo Vidriha, ki je bil od dveh prijet zadej, mej tem, ko mu jeden skušal izpodnesti nogo in kričal: »Tega liberalca smo prvega v roko dobili, ubimo ga!« prijel pozneje Ferdinanda Orela za roko in rekel proti zbrani množici: »Pojdite sem, prijel sem liberalca!«

f) Andrej Krečič napadel v družbi Jožeta Mohoriča in Janeza Požarja Matijo Vidriha, ki je bil od dveh prijet zadej, mej tem ko mu je jeden skušal izpodnesti nogo; dalje se udeležil z Janezom Funa napada na Janeza Vidriha iz Goč h. št. 90.

g) Eduard Ferjančič planil v družbi Antona Vovka, Jožeta Vovka in Leopolda Ferjančiča na Franceta Česna, ki so ga prijeli za vrat, ga potisnili k zidu, ga tolkli po glavi in poškodovali.

h) Anton Vovk planil v družbi Eduarda Ferjančiča, Jožeta Vovka in Leopolda Ferjančiča na Franceta Česna, ki so ga prijeli za vrat, go potisnili k zidu, ga tolkli po glavi in poškodovali, dalje kamenje pobiral in lučal v hišo Leopolda Žgurja.

i) Jože Vovk planil v družbi Eduarda Ferjančiča Antona Vovka in Leopolda Ferjančiča na Franceta Česna, ki so ga prijeli za vrat, ga potisnili k zidu, ga tolkli po glavi in poškodovali, dalje v družbi Ludovika Vovka tolkel Andreja Živica s kamnom po glavi, da je bil krvav.

k) Leopold Ferjančič planil v družbi Eduarda Ferjančiča, Antona Vovka in Jožeta Vovka na Franceta Česna, ki so ga prijeli za vrat, ga potisnili k zidu, ga tolkli po glavi in poškodovali; dalje se udeležil z Janezom Krečičem napada na Janeza Vidriha iz Goč h. št. 34.

l) Janez Funa zakričal na Janeza Vidriha iz Goč h. št. 90, kdo ima svetlobo, na kar je bila Vidrihu svetilka takoj izbita iz rok, da je daleč proč odletela, dalje tiščal v hišna vrata Leopolda Žgurja, da bi se bila odprla.

m) France Jerončič zgrabil Avgusta Žgurja za prsa in potem za vrat, da ga je množica obsula tako, da ga je prisilila, da je slonel na gnojišči čez nek zid, dalje se pridružil in klical na ulici, da doli (pri županu) ne bojo več godli, raje jim bomo vse razbili, vrgel skozi odprta vrata Leopold Žgurjeve hiše kamne v notri zbrano množico in zadel in poškodoval Franceta Stembergerja in Leopolda Žgurja; zamahnil tudi s kamnom proti Johani Florjančič.

n) Janez Jerončič prijel na Mohorčičev poziv: Pojdite sem prijel sem »liberalca!« tudi Ferdinanda Orel in tiščal pozneje v hišna vrata Leopolda Žgur, da bi se bila odprla.

o) Janez Krečič se je udeležil z Leopoldom Ferjančič napada na Janeza Vi-

drih iz Goč h. št. 34 in tiščal pozneje v hišna vrata Leopolda Žgur, da bi se bila odprla.

p) Ludovik Vovk tolkel v družbi Jožeta Vovk, Andreja Živica s kamnom po glavi, da je bil krvav.

r) France Ferjančič silil v župana Leopolda Žgur, naj gre na ulico in ga v prisotnosti množice zahteval iz hiše vun.

s) France Pregelj pobiral kamne in lučal v hišo Leopolda Žgur ter pozival ljudstvo pred hišo, da s sekuro po vratih in da kar čez zid noter.

t) Alojzij Dolenc pobiral kamne in lučal v hišo Leopolda Žgur v § 85 črk. b) kz. zaznamovane nevarnosti za življenje, zdravje, telesno varnost ljudi in v veči meri za tujo lastnino napravili.

II. Josip Ferjančič je dalje s tem, da je:

A) dne 30. oktobra 1900 v Gočah razlagal občinskemu tajniku Alojziju Ferjančič, da morejo glede dogodkov gori pod I. delati vsi na to, da še kdo drugi razven teh, ki so že zaprti, ne pride v preiskavo, da se morejo tudi slednji vleči vun in da to lahko gre: priče mesto, da bi tako govorile, naj govore drugače in naj nikogar ne izdado,

B) dne 5. svečana 1901 naglašal v Gočah v cerkvi, da gorje tistemu, ki zoper svojega dušnega pastirja priča ali ga noter tlači, ali zoper njega dela, da bo pogubljen, ali da je Božja roka že vzignjena ali da ga bo Bog kaznoval — prizadjal si koga pridobiti, kateri bi pred sodnijo po krivim pričeval — ter so tako zakrivali: ad I. vsi obdolženci hudodelstvo javne posilnosti po § 87. ad II. obdolženec Josip Ferjančič tudi hudodelstvo goljufije po §§ 197., 199. a kaznjiva po § 88. pri Josipu Ferjančič z ozirom na § 34 k. z.

C. kr. državno pravdnštvo predlaga, da se:

1. določi glavna razprava pred c. kr. deželnim sodiščem v Ljubljani,

2. pozovejo priče: Anton Hrovatin. (40), Ignacij Turk (45 in 44), France Mercina (68), Katarina Žgur (42), France Vidrih (64), Marija Vidrih (63), Aleksander Vidrih (156), Ignacij Dolenc (121), Marija Stemberger (124), Janez Mislej (59), France Mohorčič (165), France Furlan (142), Marija Stemberger (199), France Stemberger (50), Maks Ferjančič (51), Matija Vidrih (54), France Česen (60), Janez Vidrih (62), Avgust Žgur (11), Andrej Ferjančič (65), Andrej Blokar (58), Ferdinand Orel (69), Janez Vidrih (25), Andrej Živc (26), Matilda Zloban (46), Jože Gerl (55), Jože Vidrih (56), Janez Vidrih (82), Florijan Orel (61), France Trbižan (43), Marjana Vidrih (48), Janez Vidrih (50), Marijana Vidrih (49), Marija Orel (12), Maks Vidrih (163), Valentin Ferjančič (27), Janez Curk (28), France Kobal (75), Johana Mercina (76), Leopold Žgur (23), France Ferjančič (29), Johana Žgur (70), Albin Stemberger (16), Anton Orel (pod 12), Andrej Ferjančič (14), Marija Krečič (66), France Pavlič (172 in pod 109), Maks Krečič (pod 113), Janez Fabčič (72), Anton Stemberger (71), Alojzij Ferjančič (77), Jože Živc (79), Johana Kodre (128), Rozalija Dolenc (129), Andrej Ferjančič (146), Vincencija Jež (151), Rozalija Eerjančič (170), Johana Ferjančič (171) in Marija Furlan (203), dalje zvedenca — zdravnik, vender se ne zahteva, da pridejo priče Anton Hrovatin (40), Ignacij Dolenc (121), Marija Stemberger (124), France Furlan (142), Andrej Ferjančič (65) Andrej Blokar (58), Janez Vidrih (82), Janez Vidrih (50), Johana Mercina (76) in zvedenec osebno k razpravi, marveč naj se berejo njih izpovedbe in mnenja iz zapisnikov ako so obdolženci s tem zadovoljni.

3. berejo spisi: r. št. 57 (sodni ogled) ad 23 (cenitev škode) ad 23 (izvid) ad 30 (izvid) ad 44 (orož. poročilo) 228 (rojstv. dati) 97, 98, 99, 101, 102, 103 (kaz. ekstrakti) in prejšnje razsodbe o hudodelstvih in

4. pustijo obdolženci v prostosti.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 26. avgusta.

— **Tolovajstvo v Gočah.** Danes se je pri tukajšnjem dež. sodišču začela obravnava proti kuratu Ferjančiču in njegovim sokrivcem, katera obravnava bo trajala tudi še jutri in pojutrišnjem. Pri

zasiševanju so obtoženci od kraja vse tajili. Opomniti je, da po postavi ima obtoženec pravico, lagati kolikor hoče. Kurat Ferjančič se danes ni več spominjal kar je tekom preiskave še prav na tančno vedel. Klerikalnih prič bo zaslišanih menda katic 80.

— **Umrli.** Nemila smrt nam je ugrabila blago narodno damo. V soboto zvečer je umrla gospa Ana Zarnik roj. Kos, vdova nepozabnega rodoljuba in prvoboritelja slovenske in napredne misli dr. Valentina Zarnika, v starosti 58 let. — Danes ponoči je umrla gospa Marija Porekar, tašča g. deželosodnega svetnika Polca, v starosti 89 let.

— **Shod „Sokolov“ idrijskega, ljubljanskega in Postonjskega,** ki se je vršil včeraj povodom izleta »Idrijskega Sokola« v prijaznem Logatcu, je uspel prav sijajno, posebno v telovadskem oziru. Po javni telovadbi se je razvila prav živahna veselica s petjem, godbo, govori in plesom. Posebno neumorno je deloval do poznega večera oddelk znane rudarske godbe iz Idrije. Domače prebivalstvo in mnogobrojni navzoči letoviščarji, vse je bilo jako navdušeno nad lepim dnevom, katerega je včeraj živlavo v Logatcu. Obširnejši popis prijavimo jutri.

— **Duhovniški akušerji pred sodiščem.** Te dni je bila zanimiva kazenska obravnava nekje na Kranjskem. Neki pisatelj je mnenja, da je divji zakon mej katoliškim duhovnikom in njegovo kuharico-gospodinjjo najidealniši. V njem se vse disonance skupnega življenja v kratkem času z rahlo roko zgladijo. Za oba divja zakonska ni dobro, da svet izve tajnosti njunega življenja. Pa se res redko čuje, da je bil kak pretep v farovžu mej župnikom in njegovo kuharico. Le, če je kuharica čedna, se zgodi, da hodi kapelan župniku v zelnik. In tedaj nastanejo hude razprtije mej tema dvema, katere pa po znanem naravnem zakonu v kuhinji veliko tihega veselja zbujajo. — L. Büchner popisal je v knjigi »Liebesleben in der Natur« jako lepo take razprtije v življenju jelenov, divjih petelinov ali tudi jerebic. Kar se iz življenja v župnišču včasih izve, je to, da je kuharica zadnje besedo imela in da mora župnik molčati, če gospodinja ni dobre volje. — Predmet omenjene kazenske obravnave je tale: Mlad župnik ima staro, nelepo kuharico. V obližju je mesto dekana izpraznjeno. Kuharica zahteva, da župnik za to mesto kompetira. Župnik si je v svesti, da njegove duševne moči ne sežejo tako visoko. On razloži kuharici, da ni krščansko, ako ona tako visoko leta. Kuharica srdito odgovarja in pove nekaj hudega, na kar ji župnik zasili kľofuto, vsled katere počih kuharici mrena v ušesu. Kajpada — težka telesna poškodba, ki se ni dala poteptati. Starka ni hotela gluha ostati. Oj te gizdavosti farovških kuharic! — Obravnava je bila jako zanimiva. Dr. Brejc je pri njej kot zagovornik župnikov vtaknil velik triumf v svojo zagovorniško mapo. Brejčeva zagovorniška spretnost je menda pomagala, da je bil župnik obsojen zaradi hudodelstva »težke telesne poškodbe in ne zaradi pregreška, po § 335. k. z., in sicer na štiri tedne ječe. Dr. Brejc imel je jako subtilno misel. Vprašal je pričo kuharico, ako ni bila enkrat v Ljubljani pri škofu tožit župnika. Ženska je prisegla in pod prisego povedala, da je bila pri škofu župnika tožit zaradi nečistosti, ki jih je župnik z njo uganjal. To izpoved je želel dr. Brejc imeti, da zmanjša verodostojnost priče kuharice. Imel je v zagovorniški mapi pismena spričevala njega prevzišenosti škofa Antona Bonaventure ter sosodnih župnikov, v katerih se trdi, da ni res, da bi bil zatoženi župnik s to kuharico bodisi kake nečistosti uganjal. Tableau! Ubogi župnik je po obravnavi dejal: Gospod varuj me pred mojimi prijatelji, katoliškimi zagovorniki in duhovnimi akušerji!

— **Iz Dobja pri Planini** se nam piše: Župnik g. J. Vurkelc ima to grdo navado, da vedno le pred tujimi pragi pometa. No, pogledjmo pa enkrat pred njegovega! V ponedeljek dne 19. t. m. bila je napovedana sv. maša za cesarja, katere so se udeležili tudi šolarji. Pri šolarskih mašah pa je navada, da se enkrat moli, drugokrat pa poje. Ta dan je bilo na vrsti

petje, kar bi se bilo že iz drugega vzroka spodobilo. Čeravno pa sta tukaj dva organista, vendar ni imel nobeden časa pri maši orglati. Sveče je še eden prižgal, potem pa je moral baje v Celje, kakor je župnik prišel iz žagrade pravit. Prejšnji dan in noč je imel čas na primiciji krotati, in tega dne je spet na primiciji popival, a pol ure za cesarsko mašo ga ni bilo treba. Župnik je bral tiho mašo in bilo je, kakor da bi se opravljala neplačana služba božja za mrtveca, ki ga imajo pred cerkvenimi vrati. »Brezverski« liberalci so bili v cerkvi, klerikalni stebri z županom na čelu pa so doma o cesarju sanjali. Kako pa ta župnik za krščanki nauk skrbi! Imelo se je vršiti izpraševanje iz veronauka. Da bi župnik pri tem ne kupil blamaže in dekanove graje, oznanil je v nedeljo prej s prižnice, naj tisti otroci doma ostanejo, ki nič ne znajo. In res! Od 134 šolo obiskujočih dečkov jih je prišlo 46 in od 130 deklet pa 56! In zahvalil se je č. g. dekan župniku za trud ter obljubil, da bo škofu o njem le dobro poročal. Na podlagi te resnice pa menda ne bo dobil pohvalnega dekreta. Sicer pa ima ta gospod velik lonec žaltavega masla na glavi in svetovati bi mu bilo, naj ne hodi preveč na solnce, sicer se mu začne topiti tako, da bo še v časniške predale kaj »mastnega« priteklo.

— **Žlindra v Pilštajnu.** Iz slavnostnega Pilštajna se nam piše: Župnik Tomažič se pere. V »Slovenskem Gospodstvu« in v »Süddeutsche Presse« dal je natisniti neko izjavo treh pokornih mu županstev, v kateri skuša spodbijati naše trditve o krivični razdelitvi državne podpore. Toda župana Maček in Amon že vesta, zakaj se potegujeta za župnika. Saj sta velike svote prejela iz podpore, Amon celo celih 100 gold., torej deset del cele podpore, akoravno je zelo premožen. Toda o tem se bo še govorilo. Danes nekaj družega. Pred dvema letoma ustanovil je Tomažič za svojo faro kmetijsko zadrugo. Župan občine Drenskorebro, Amon, pobiral je denar. Nabral je nekaj sto goldinarjev in jih izročil župniku. Kupil se je takrat vagon koruze, ki se je razprodal. Od tega časa pa je vse obtičalo in utihnilo. Zadruga je po prodaji te koruze nehala poslovati, ni več kupovala in ni več prodajala. A tudi računa ni nobenega, nobene bilance in nobene seje. Vse je tiho. Kje pa je denar? Sam Bog ve, kam je šel. Ljudje vprašujejo župana Amona, ki je denar pobiral, a ta se izgovarja, da je denar poslal »gospodski v Gradec«, ki ga pa tako dolgo nazaj ne pošlje! Kratko: denarja od nikoder ni. Mi hodimo od Poncija do Pilata popraševati, kaj je z našim denarjem. A vse zastoj. Nobenega ni, ki bi nam povedal, kje je denar, še manj pa, da bi ga nam spravil nazaj. Kdo nam naj pomaga? Obrachamo se do slavnega c. k. r. državnega pravdnistva za pomoč in prosimo, naj isto preišče, kaj je z računi in z denarjem. Več prizadetih.

— **Iz Zagorja na Pivki** se nam piše: 1. septembra upamo imeti zopet enkrat dan vžitka. Naše vrlo »gasilno društvo« obhaja namreč takrat »desetletnico« svojega obstanka in otvori svoj »gasilni dom« in to s posebno slavnostjo in veselico. Posebno pozornost vleče na se »tombola«, ki je tudi na programu; kajti dobitki so res lepi, n. pr. tele, plug in razno drugo praktično orodje. Godbo oskrbi iz prijaznosti sl. pešpolk bosenski, petje pa domači pevski zbor. Za ples napravljena bodeta dva prostora. Vsa veselica vršila se bo na prostem. Ker se je že dolgo napravljalo na to slavnost, je zanimanje po okolici res veliko, in če se nam Jupiter Pluvij skaže prijaznega, nadejamo se dobre zabave. Nekaj društev je že sklenilo se korporativno udeležiti veselice.

— **S kozolca padel** je Alojzij Brežič z Iga. Šel je na kozolec spat in mu je na lestvi spodrsnilo. Padel je na tla in si zlomil nogo. Prepeljali so ga v bolnico.

— **Nemško planinsko društvo.** Prejeli smo naslednji popravek: Sklicujoč se na § 19. tiskovnega zakona zahtevam, da sprejmete glede dnevne vesti »Nemškutarska arogantnost«, priobčene v št. 191. »Slovenskega Naroda« z dne 22. avgusta 1901, sledeči stvarni popravek: Ni res, da je postavljena v bližini Deschmannove

koče pod Triglavom velika črno-rudečoločta zastava, res pa je, da je tam, kakor sploh pri vseh naših kočah, zastava z barvami nemškega in avstrijskega planinskega društva, t. j. belo-rudečo-črno-rumeno. Der Ausschuss der »Section Krain« des deutschen und oesterr. Alpenvereins: Dr. pl. Pachki, t. č. načelnik.

— **Premembe na mestnem trgu.** Vsled bližajoče se otvoritve rednega prometa na cestnej električni železnici morale so se iz prometnih in varnostnih ozirov ukreniti nekatere premembe na našem mestnem trgu. Določilo se je, da imata odslej trg Pred škofijo in Mestni trg služiti izključno le kot trg za sočivje in zelenjavo, ter so se te dni odstranile vse branjevke s sadjem itd. odtod na Pogacarjev trg, ki ostane odslej specialno sadni trg in ki je že danes po svoji živahnosti živo spominjal na znani dunajski »Naschmarkt«. Na Mestnem trgu in na trgu Pred škofijo ukazalo se je, da imajo odslej prodajalke biti obrnjene proti hodniku in se kupujoče občinstvo v lastnem interesu opozarja, da ne vporablja ozkega prostora mej prodajalkami in tirom električne železnice za kupovanje. V bližnjem času imele si bodo tudi vse prodajalke priskrbeti primernih klopov, na katere bodo razpoložile svoje blago, da slednjič preneha neprimerno in neokusno razstavljanje živil po tleh. Kmečki trg, ki se vrši provizorično za poslopjem stare gimnazije, se bode še pred otvoritvijo novega mostu tudi prestavil in sicer na Francovo nabrežje, mej tem ko trg za kuretino in jajca ostane na dosedanjem prostoru.

— **Električni voz** je danes dopoldne na Zaloški cesti zadel v fjakarski voz Leopolda Bobka in ga razbil. Kriv je menda fjakar, ker se ni pravočasno izognil s tira.

— **Nezgoda.** Včeraj dopoldne se je splašil v Strelških ulicah konj Frančiške Japelj nove, posestnice iz Sigojne štev. 7, mimo korakajočih vojakov, skočil na stran in prevrnil voz. Frančiška Japelj je padla z voza in se tako težko poškodovala, da so jo morali z rešilnim vozom odpeljati v deželno bolnico.

— **Izgred.** V soboto ponoči so prišli trije razgrajči na Dunajsko cesto pred Medicevo hišo in upili in klicali Mediceve hlapce na korajžo. Kazen jim menda ne bode odšla.

— **Pijan hlapec.** Franc Černe, premogarski hlapec v Metelkovih ulicah št. 5 je prišel v soboto popoldne hudo vinjen domov, kjer je tako razgrajal, da so morali poklicati policaja. Ko je ta prišel, je Č. začel trgati obleko raz sé, vzel ročico in razbil svoj kovčeg. Policaj ga ni mogel drugače pomiriti, da ga je vzel seboj.

— **Z rešilnim vozom** so prepegljali včeraj popoldne v deželno bolnico delavca Jerneja Janaha, katerega je na sv. Jakoba trgu vrgla božjast.

— **Nogo zlomil** si je ribič Tomaž Sedej, stanujoč v Kladeznih ulicah št. 16. Padel je pred hišo, ker ga je bil preveč naložil.

— **Izgubljene stvari.** Na sv. Petra ali pa na Zaloški cesti je izgubila neka deklica srebrno uro in verižico s tremi obeski. — Neki ključar je izgubil na poti iz Šiške po Marije Terezije cesti in po Dalmatinovih ulicah do Kolodvorskih ulic srebrno uro in zlato verižico.

— **Z bolnice** je ušel delavec Iv. Verhovnik, katerega sta včeraj dopoldne v neki gostilni hlapec V. G. in mizarški pomočnik F. G. stepla, ker ni dal miru. Dobil jih je po glavi, da so ga morali prepeljati v deželno bolnico, kjer se mu ni dopadlo in jo je vsled tega popihal.

— **Napadli so** danes ponoči trije hlapci v Škofjih ulicah potovalca F. H. in ga pretepli.

— **S ključem po glavi** je udaril v soboto ponoči pred hišo št. 3 na Žabjeku črevljarski pomočnik F. M. livarja Ivana Židana.

— **Prazen strah.** Včeraj popoldne je priredilo nemško telovadno društvo na travniku ob Tržaški cesti javno telovadbo. Nemški junaki so se menda bali, da bi jih prišel kak Slovenec srpo gledat in so vsled tega imeli dvojno stražo, žandarmerijsko in policijsko. Živ vrag se ni brljal za turnarke.

— **Utonil** bi bil skoraj v soboto popoldne gimnazijec D. v Ljubljani po-

leg Kodolijevga posestva. Rešila sta ga dva visokošolca.

— **Pritlikavske armade.** V Evropi je več držav, katerih veličanstva imajo le nekoliko tucatov vojakov. Armada Nj. Visokosti »kralja rulete«, kneza Alfreda monakovskega šteje vsega vkup 70 mož s peterimi častniki. Nasprotno bi imela luksemburška armada v slučaju kakega konflikta z Monakom ogromno večino — še enkrat večjo armado, namreč 140 mož s šesterimi častniki. Lichtenšteinska kneževina pa nima nobene vojske. Nasproti pa v čnogorski kneževini — kolikor Čnogorcev, toliko vojakov.

— **Mlinsko kolo ga je strlo.** V Prelošici na Hrvatskem, je imel v nekem mlinu nedavno opraviti mlinar Miška Medura. Delal je blizu kolesa, a to ga je zgrabilo ter popolnoma strlo.

— **Parobrod je trčil ob ledeno goro.** Parobrod »Island« je trčil pri otoku Douglas ob ledeno goro ter se je potopil. Na parobrodu bilo je 125 potovalcev; ti so še spali, ko se je pripetila nezgoda. Nastal je nepopisen strah in zmešnjava, vse je vrelo v rešilne čolne; moške so teptali žene in otroke, da le ohranijo lastno življenje. Ko so bili rešilni čolni prenapolnjeni, zagnali so ostali na potapljačem se čolnu presumljiv, grozen vrisk. Parobrod se je potopil z zaboji zlata. V mrzli vodi so se ljudje borili še dolgo za življenje. Na jednom rešilnem čolnu je bil kapitan. Ko pa je izprevidel, da je vse prenapolnjeno in torej nevarno, je prostovoljno skočil v morje, da olajša čoln. V trenutku, ko se je barobrod potopil, poknil je kotel ter ubil večinoma vse, ki so ostali na nesrečni barki. Vseh mrtvih je baje 65. Med ponesrečenimi je tudi guverner pol-otoka Aljaske s celo svojo rodbino.

Telefonska in brzojavna poročila.

Krško 26. avgusta. Dr. Žlindra se je v soboto pritihtopal v Krško. Imel je na Raki in v Leskovcu v župniščih, samo na nekoliko pristašev omejena volilna shoda. Povsod je docela pogorel. Spremljan s klici: »Kmet s kmetom, proč s žlindro!«, jo je iz Leskovca sramotno odkuril. Vse obžaluje Dularja, da se je dal vpreči v klerikalni jarem.

Vransko 26. avgusta. Posvetovalni shod za ustanovitev »Slovenskega kmetijskega društva za vranski okraj« je sijajno uspel. Želeč, da se tudi v drugih občinah priredijo slična posvetovanja, se je jednoglasno sklenilo, z vsi vmeno pospeševati ustanovitev tega prepotrebnega društva.

Gorica 25. avgusta. Včeraj dopoldne je umrl bivši deželni glavar grof Fran Coronini.

Litoměřice 26. avgusta. Včeraj se je tu vršil katoliški shod, katerega se je udeležilo katic 1000 oseb. Zaječno se je vršil mnogobrojno obiskani protestni shod, katerega so sklicali nemški klerikalci. Ta shod je bil razpuščen zaradi govora posl. Eisenkolba. Nekdo iz udeležnikov je pri razpustu shoda vrgel vladnemu komisarju čašo v glavo. Storilca še niso dobili. Udeležniki protestnega shoda so šli na to k spomeniku cesarja Jožefa in ga okrasili s frankfurterskimi zastavami, potem pa so prepevaje nemške narodne pesmi udarili proti zborovališču katoliškega shoda, kateri pa je bil zastražen po orožnikih.

Brno 26. avgusta. V Kromerizu se je včeraj vršil katoliški shod. Udeležba je bila jako velika. Navzočna sta bila nadškof Kohn in škof Bauer. Govoril je klerikalni poslanec Hrubau, ki je zlasti fruktificiral to, da je nadvojvoda Fran Ferdinand prevzel protektorat nad katoliškim šolskim društvom. Ob istem času se je vršil v Prostějovu kolesalen protestni shod. Udeležba je bila velikanska. Navzočni so bili skoro vsi mladočeški državni in deželni poslanci. Oglasilo se je 12 govornikov. Shod je z oduševljenjem sprejel resolucijo, s katero se obsojajo vsa klerikalna stremljenja in se izreka, da ljudski zastopniki z izdajalskimi klerikalci ne smejo nikakih kompromisov sklepati.

Rim 26. avgusta. Kralj Viktor Emanuel je prezidentu Loubetu naznanil, da mu tekom jeseni napravi obisk. Meji rimsko in dunajsko vlado tečejo pogajanja, da bi cesar Franc Jožef prišel v Rim.

Od brata Hrvata!

Čč. gg. Žnideršič & Valenčič
prva kranjska tovarna testenin
v Ilir. Bistrici.

Moja patriotična dužnost nalaga mi, da Vam izrazim podpuno priznanje vrhu pripisanih mi makaronov.

Isti su izvrstne kvalitete te nadnašaju u tome pogledu sve, koje sam dosegla od raznih tvrdkah imao.

Osobito preporučam trgovcem Hrvatima „makarone“ gospode **Žnideršič & Valenčič u Ilirskoj Bistrici, Kranjska**, jer ista gospoda vjerni svom materinjom Slavonskom jeziku imaju napise na kartonima lih „Slavenski“, te stoga nije nam sada nužno uzimati kod stranaca koji nam šalju „makarone“ sa napisom madjarskim, talijanskim i t. d.

Ovu moju izjavu možete, ako želite, v javnost dati.

Vladimir Goršetić

trgovac

Požega, Hrvatska.

(1727—3)

Umrli so v Ljubljani:

Dne 23. avgusta: Frida Dernovšek, rudobopova hči, 3½ mes., Kolodvorske ulice št. 24, črvenni katar. — Rozalija Jurkovič, kjučarjeva žena 38 let, Gradaške ulice št. 8, jetika.

Meteorologično poročilo.

Vilina nad morjem 808.2 m. Srednji kračni tlak 758.0 mm.

Augst	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Moistina v 14 urah
24.	9. zvečer	736.5	18.6	sl. jzhod	jasno	0.0 mm
25.	7. zjutraj	736.2	13.8	sl. vzhod	megla	0.0 mm
	2. popol.	734.7	26.0	sr. jzhod	del. oblak.	0.0 mm
26.	9. zvečer	734.5	18.8	sl. jzhod	jasno	0.0 mm
26.	7. zjutraj	732.5	16.3	sl. vzjvzh.	oblačno	0.0 mm
	2. popol.	730.1	20.7	sl. vzjvzh.	dež	0.0 mm

Srednja temperatura sobote in nedelje 18.4° in 19.5°, normale: 17.9° in 17.8°.

Dunajska borza

dne 26. avgusta 1900.

Skupni državni dolg v notah	98.85
Skupni državni dolg v srebru	98.75
Avstrijska zlata renta	118.85
Avstrijska krona renta 4%	95.70
Ogrska zlata renta 4%	118.50
Ogrska krona renta 4%	92.80
Avstro-ogrski bančne delnice	166.5
Kreditne delnice	630.50
London vista	239.40
Nemški državni bankovci za 100 mark	117.12½
20 mark	23.44
20 frankov	19.02
Italijanski bankovci	91.20
G. kr. cekini	11.26

Valentin Mrak
gostilničar

Antonija Mrak rojena **Cirman**
poročena. (1820)

Ljubljana Št. Vid
dne 26. avgusta 1901.

Ustanovljeno l. 1870.

Izdelovalnica perila za gospode, dame in otroke

samo iz blaga tvrdk **B. Schroll, Graumann in Sigi.**
Nikako malovredno tovarniško, marveč najskrbnejše domače delo.

Za brezhibni kraj in najpoštenejšo postrežbo jamči tvrdka
C. J. HAMANN, Ljubljana
Mestni trg št. 8. (2586—17)

Dobavitelj perila več c. in kr. častniških oskrbovališč.

Istotam se dobi **izvirno dr. Gustav Jäger-ja volneno perilo** vsake vrste, **kopeljsko perilo**, potem **klobuke** iz lodna in kož tvrdk **Pless, Hickl in Piehler**, najboljše **moške** in **ženske nogovce**, **kravate**, **modre**, **žepne robce**, razno drugo **modno in tkano blago** za gospode, dame in otroke itd. itd.

Lastno izdelovanje predpasnikov, bluz, spodnjih kril, jutranjih jopic, spalnih suknj itd.

Cene so v primeri z dobroto blaga brez konkurence.

Ako bi imel kupec vzrok, biti nezadovoljen z blagom pri meni kupljenim, se to blago rade volje zamenja ali pa denar povrne.

Zahtevajte Brinovec

Frana Cvek-a
v Kamniku.
(1880—9)

trgovski pomočnik

norimberške in manufakturne stroke namerava službo premeniti. (1818)
Naslov: G. K., stanujoč pri gospodu V. Banu, Dunajska cesta št. 31.

Proda se iz proste roke enonadstropna hiša

pri kolodvoru južne železnice v okrožju Ljubljana s 7 sobami, z dvema obokanimi kletima, vrtom, 1 malo njivo, z žgalnico za žganje in s pristno vodo. V hiši je čez 40 let gostilna s prodajo žganja in tobaka. Obširni prostori so pripravljeni za večjo obrt. — Natančneje pove upravnistvo »Slov. Naroda«. (1819—1)

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1901. leta.

Odhod iz Ljubljane j.ž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Beifling v Steyr, v Linc, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Beifling v Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vane, Hebr, Francove v, Karlove v, Prago, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, od 15. junija do 15. septembra v Pontabel, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Beifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vane, Hebr, Francove v, Karlove v, Prago, Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. Ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 41 m popoldne v Podnart-Kropo. Ob 10. uri po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. — **Proga v Novomestu in v Kočevju.** Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomesto-Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 6. uri 55 m zvečer v Novomesto, Kočevje. — **Prihod v Ljubljano j.ž. kol. Proga iz Trbiža.** Ob 3. uri 25 m zjutraj osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, iz Monakova, Inomosta, Franzensfeste, Solnograda, Linca, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Ob 7. uri 12 m zjutraj osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, iz Lipska, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Št. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m popoldne osonni vlak z Dunaja, iz Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Monakova, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. Ob nedeljah in praznikih ob 8. uri 38 m zvečer iz Podnarta-Krope. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Dunaja, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. **Proga iz Novega mesta in Kočevja.** Osonni vlaki: Ob 8. uri in 44 m zjutraj, iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 48 m zvečer, istotako. — **Odhod iz Ljubljane dr.ž. kol. v Kamnik.** Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m in ob 10. uri 25 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano dr.ž. kol. iz Kamnika.** Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne, ob 6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (1893)

3 lovski psi

mladi, istrijanske prve vrste (med njimi dva povsem jednako rujava), se oddajo do 1. septembra t. l.

A. Fister

(1803—3) Podnart, Gorenjsko.

Spreten komi

norimberške in galanterijske stroke in za kranjske izdelke se sprejme za en-gros trgovino.

Ponudbe pod spreten komi št. 1000 upravnistvu »Slov. Naroda«. (1792—4)

Krojaškega pomočnika

dobrega in izvežbanega v navadnem delu, sprejme takoj (1779—4)

Ivan Lebez v Borovnici.

Kolo

malo rabljeno, močno in z lahkim gonom, proda po nizki ceni (1800—3)

Oroslav Fugina
v Ljubljani, Kolizej, III. nadstr.

trgovski pomočnik

specerist, kakor tudi

učenec (1797—3)

kateri je dovršil ljudsko šolo, se sprejmeta takoj v trgovino mešanega blaga.

Janko Popović v Cerknici.

Specijalna trgovina za kavo

Edmund Kavčič

v Ljubljani, Prešernove ulice, nasproti pošte

priporoča

Kavo Santos dobrega ukusa po gl. 1— kilo
„ Neigherry aromatično-
krepkega okusa „ 140 „
„ Piraldy najfinjega okusa „ 160 „

Poštne poslatve po 5 kil franko.

Vsakovrstno špecerijsko blago v najboljši

kakovosti. (12-155)

Glavna zaloga J. Klauer-jevega „Triglava“.

Vino

iz najboljših

vinogradov

trške gore pri

Novem mestu

priporoča (1571—11)

Josip Medved

v Novem mestu, na Dolenjskem.

Št. 497

Razglas.

(1693—2)

Dva skladišna prostora v Bohinjski Bistrici, ki sta lastnina kranjskega verskega sklada, in v katerih se prodaja moka in sol, kakor tudi skladišče na kolodvoru Lesce-Bled, ki služi začasno shrambo blaga se

od 1. februarja 1902 do 31. januarja 1905. l.

oddajo v najem.

Prosilci za tiste naj svoje ponudbe pismeno in zapečateni oddajo c. kr. gozdarskemu in domenskemu oskrbnistvu, kjer se nahajajo tudi pogodbe najema, do torka 10. septembra 1901 do 12. ure popoldne.

C. kr. gozdarsko in domensko oskrbnistvo

Radovljica, dne 7. avgusta 1901.

St. 27.525.

Razglas.

(1695—2)

Cerkveno predstojništvo sv. Jakoba v Ljubljani, oziroma upraviteljstvo cerkvenega in nadarbinskega premoženja prosilo je na podlagi §. 14 zakona z dne 20. julija 1863. dež. zak. št. 12, pri mestnem magistratu, da naj bi se razpisala konkurenčna obravnava v ta namen, da se določijo prispevki k stroškom za projektovano zgradbo novega župnišča v župniji sv. Jakoba.

Vsled te prošnje razpisuje mestni magistrat v smislu §§. 14, 15 in 16 poprej navedenega zakona konkurenčno obravnavo na dan 29. avgusta ob osmih zjutraj v mali dvorani mestnega doma.

K tej obravnavi, pri kateri se bode posvetovalo o potrebi stavbe, o stavbnem načrtu in o proračunu stroškov, kakor tudi o tem, koliko in kako bodo konkurenti plačevali ali pripomogli k stroškom in če mogoče to ustanovilo po dogovoru, se vabijo župljani sv. Jakoba, ki so po zakonu dolžni prispevati k stroškom za zgradbo župnišča in cerkveni patron s pristavkom, da se bode smatralo glede onih, ki se obravnave ne udeležijo, da dovoljujejo stavbo.

Mestni magistrat v Ljubljani

dne 7. avgusta 1901.